

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 22 listopada 2023 r.

Poz. 6146

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.379.2023.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 20 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIX/333/23 Rady Gminy Sławoborze z dnia 25 października 2023 r. w sprawie zwolnienia dyrektora szkoły z obowiązku realizacji obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w wymiarze 3 godzin tygodniowo.

Uzasadnienie

W dniu 25 października 2023 r. Rada Gminy Sławoborze podjęła uchwałę Nr LIX/333/23 w sprawie zwolnienia dyrektora szkoły z obowiązku realizacji obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w wymiarze 3 godzin tygodniowo.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 3 listopada 2023 r.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr LIX/333/23 Rada Gminy Sławoborze wskazała, m.in. art. 42 ust. 6 i ust. 7 w zw. z art. 91d pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela¹⁾. Zgodnie z brzmieniem pierwszego z powołanych przepisów: *Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.* Artykuł 42 ust. 7 pkt 2 ustawy stanowi zaś, że: *Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa: zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.* W związku z brzmieniem art. 91d pkt 1 ustawy, bezsporne jest, że kompetencje płynące z art. 42 ust. 7 należą do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast granice upoważnienia do prawotwórczego działania organu zostały określone w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela.

W oparciu o powołane wyżej regulacje, w §1 uchwały Nr LIX/333/23 Rada Gminy Sławoborze postanowiła, że: *Zwalnia się dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Sławoborzu z obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w wymiarze 3 godzin tygodniowo.*

Zauważenia w omawianej sprawie wymaga, że na przestrzeni ostatnich lat w orzecznictwie sądowoadministracyjnym w wyraźny sposób wykształcił się pogląd negujący możliwość przyznawania obniżek tygodniowego wymiaru godzin zajęć bądź zwolnień od obowiązku ich realizacji dyrektorom konkretnych placówek oświatowych.

¹⁾ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.).

W orzecznictwie zwraca się przede wszystkim uwagę, że przyznanie zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć bądź obniżenie pensum dyrektorowi konkretnej placówki narusza zasadę równości. Jak podkreśla Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 7 czerwca 2022 r. sygn. akt III OSK 5170/21, III OSK 5192/21, III OSK 5218/21 w takim przypadku *mogłoby bowiem dojść do sytuacji, w której pomimo tożsamyh warunków pracy, wielkości i typu szkoły w odniesieniu do kilku placówek, ze zwolnienia korzystałby wyłącznie dyrektor jednej z nich. W związku z tym organ winien określić warunki zwolnienia jednakowe dla osób określonych w art. 42 ust. 6 KN, we wszystkich placówkach spełniających określone kryteria (przy uwzględnieniu wyżej wskazanych przesłanek ustawowych), dla którego organem prowadzącym jest gmina. Taki zaś akt – jako zawierający normy o charakterze abstrakcyjnym i generalnym – stanowi akt prawa miejscowego (zob. wyrok WSA w Olsztynie z 18 lutego 2020 r., II SA/Ol 1116/19). Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że organ prowadzący nie posiada kompetencji do indywidualnego zwolnienia dyrektora (wskazanego z imienia i nazwiska) konkretnej placówki od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć, co ma miejsce w niniejszej sprawie.*

Sąd wskazuje w ww. orzeczeniach również, że przepis art. 42 ust. 7 pkt 2 ma charakter stricte ustrojowy, granice przyznanego uprawnienia i jego istota określone zostały w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, z którego wynika, że obniżenie obowiązkowego wymiaru godzin zajęć bądź zwolnienie z obowiązku ich realizacji powinno przyjąć formę zasad skierowanych do wszystkich nauczycieli, o których mowa w tym przepisie, uwzględniających wielkość i typ szkoły, a także warunki pracy. Organ winien więc określić warunki zwolnienia bądź obniżenia wymiaru godzin zajęć jednakowe dla osób określonych w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, we wszystkich placówkach spełniających określone kryteria (przy uwzględnieniu wyżej wskazanych przesłanek ustawowych), dla którego organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego.

W związku z powyższym, stwierdzić należy, że nie jest dopuszczalne – w świetle obowiązujących unormowań ustawy – podjęcie uchwały na mocy której wymiar godzin zajęć dyrektora konkretnej szkoły zostanie zmniejszony bądź uzyska on całkowite zwolnienie z obowiązku realizacji tych zajęć.

W tym stanie rzeczy, w świetle przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIX/333/23 Rady Gminy Sławoborze z dnia 25 października 2023 r. w sprawie *zwolnienia dyrektora szkoły z obowiązku realizacji obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w wymiarze 3 godzin tygodniowo*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Mateusz Wagemann
II Wicewojewoda Zachodniopomorski